

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Факультет економіки, управління та інженерії

Кафедра фінансів

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

«ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ»

Виконала

студентка V курсу

групи ФК-51з

освітнього ступеня «Бакалавр»

напряму підготовки 6.030508

«Фінанси і кредит»

_____ Феєр Анастасія Євгенівна

Науковий керівник

к.е.н., доцент

_____ Гладинець Наталія Юріївна

Робота допускається до захисту:

Зав. кафедри фінансів

д.е.н., професор

_____ Черничко Т.В.

ЗМІСТ

ВСТУП	1
РОЗДІЛ 1. КАПІТАЛ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ ЯК ОБ’ЄКТ АНАЛІЗУ ТА УПРАВЛІННЯ	Ошибка! Закладка не определена.
1.1. Сутність, структура та класифікація капіталу банківської установи	Ошибка! Закладка не определена.
1.2. Механізм формування та управління власним капіталом банку	Ошибка! Закладка не определена.
1.3. Нормативне регулювання банківського капіталу	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ТА УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ БАНКІВ У БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ	Ошибка! Закладка не определена.
2.1. Особливості формування власного капіталу комерційних банків в Україні	Ошибка! Закладка не определена.
2.2. Загальний аналіз капіталу банківського сектору України	Ошибка! Закладка не определена.
2.3. Аналіз управління капіталом АТ «Укрексімбанк»	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 3. КАПІТАЛ БАНКУ: ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ	Ошибка! Закладка не определена.
3.1. Впровадження вимог до капіталу відповідно рекомендацій Базель III	Ошибка! Закладка не определена.
3.2. Пропозиції щодо вдосконалення механізму управління капіталом банку ...	Ошибка! Закладка не определена.
ВИСНОВКИ	5
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	Ошибка! Закладка не определена.
ДОДАТКИ	Ошибка! Закладка не определена.

ВСТУП

Актуальність теми. Банківський сектор країни є головною складовою економіки. Від ефективності й безперервності функціонування кредитно-фінансового механізму залежить не лише своєчасне отримання коштів окремими господарськими одиницями, а й темпи економічного розвитку країни в цілому.

Актуальним є питання аналізу управління капіталом банків як складової системи фінансової стійкості банку, що в свою чергу забезпечує стабільність банківського сектору в цілому. Недостатність капіталу окремих банківських установ України в останні роки негативно вплинула на ліквідність усієї банківської системи. Проблеми банківської сфери є водночас проблемами фінансової безпеки держави. За таких умов дослідження питання стає особливо актуальним.

Проблеми, пов'язані з капіталом банків, з його достатністю та управлінням капіталом в цілому досліджувалися зарубіжними і вітчизняними економістами та фахівцями у галузі банківської справи. А саме, вищезазначеним питанням приділяли увагу: М. Алексеєнко, Т. Болгар, О. Васюренко, К. Волохата, А. Герасимович, О. Дзюблюк, Ж. Довгань, А. Мороз, В. Міщенко, І. Парасій-Вергуненко, Л. Примостка, П. Роуз, Д. Розенберг, М. Савлук, Н. Слав'янська, В. Шелудько та інші.

Проте, не зважаючи на досить широкий спектр досліджень, слід зауважити, що всі вони направлені на розкриття теоретичних і загальних основ капіталу банку. Однак питання потребує глибокого аналізу, особливо в умовах сучасної нестабільної економіки країни.

Особистий внесок автора полягає у ґрунтовному дослідженні теорії та практики управління капіталом банку. Досліджено питання сутності, класифікації та структури банківського капіталу, також функції власного капіталу, особливості процесу його формування і законодавчо-нормативне регулювання капіталу. Подані пропозиції у зміні законодавчого регулювання на основі рекомендацій Базельського комітету та щодо вдосконалення механізму управління капіталом банку.

Метою роботи є визначення сучасних тенденцій розвитку банківського капіталу, аналіз його структури, достатності та визначення проблем, що пов'язані з його управлінням і нарощенням капітальної бази банків України. А також пошук напрямків для розвитку та створення більш стабільного стану банків та банківського сектору в цілому. Досягнення поставленої мети передбачає необхідність розв'язання таких завдань:

— висвітлити теоретичні аспекти власного капіталу банку, його формування та регулювання;

— визначити стан, тенденції та проблеми капіталу банківського сектору України;

— проаналізувати управління банківським капіталом у провідних банківських установах України за різними банківськими групами;

— розглянути нормативні вимоги до капіталу відповідно рекомендацій Базель III;

— обґрунтувати пропозиції щодо вдосконалення механізму управління капіталом банку.

Об'єкт дослідження – капітал комерційних банків та усього банківського сектору України.

Предмет дослідження – політика управління капіталом різних банківських установ та аналіз її ефективності.

Методи дослідження – монографічний, емпіричний, економіко-статистичний, теоретичного узагальнення; абстрактно-логічний; табличний. Інформаційною базою дослідження виступають законодавчі та нормативно-правові акти, що визначають методичні основи і регламентують діяльність банків у сфері капіталу, офіційні матеріали Національного банку України, офіційна звітність банків України, публікації наукових видань.

Структура роботи. Дипломна робота «Особливості формування та управління власного капіталу комерційного банку» складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота містить ___ сторінку комп'ютерного тексту, ___ рисунків, ___ таблиць, ___ джерела, 3 додатки.

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження сформовано наступні висновки:

1. Висвітленні основні теоретичні аспекти, а саме:

- капітал банку - це власні кошти, залишкова вартість активів банку після вирахування всіх його зобов'язань;

- власний капітал є основою для початку і продовження господарської діяльності будь-якої банківської установи, він є одним із найістотніших і найсуттєвіших показників;

- регулятивний капітал – це капітал, який банк повинен мати для проведення відповідних операцій, оскільки цього вимагає регулюючий орган і він є ключовим у діяльності кожного банку. Він складається з основного та додаткового капіталів.

Визначено, що власний капітал банку – це грошові кошти, що внесені акціонерами, а також кошти, утворені в процесі діяльності банку, з метою забезпечення його економічної самостійності й фінансової стійкості. Що стосується регулювання, то існує 3 основні нормативи капіталу банківської установи: мінімальний розмір регулятивного капіталу банку (Н1), достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2), норматив достатності основного капіталу (Н3). Кожного із яких потрібно дотримуватись для забезпечення стабільної діяльності банків та як наслідок банківського сектору в цілому.

2. Низька величина обсягу власного капіталу комерційних банків України на сьогодні залишається однією з основних проблем ефективності банківської системи України. Низький рівень капіталізації банків означає надмірну концентрацію ризиків у банківській діяльності, обмеження асортименту фінансових послуг та збільшення затрат на їх надання. Втрата капіталу робить неможливим функціонування банку і може призвести до його банкрутства. Спостерігається негативна тенденція зменшення обсягу регулятивного капіталу.

3. Проаналізовано особливості управління капіталом АТ «Укрексімбанк»

АТ «Укрексімбанк» управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та характеристиках ризиків, пов'язаних

з його діяльністю. Банк здійснює активне управління рівнем достатності капіталу для захисту від ризиків, притаманних його діяльності. Основною ціллю управління капіталом банку є забезпечення дотримання зовнішніх вимог стосовно капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних нормативів капіталу, необхідних для провадження діяльності та максимізації акціонерної вартості.

4. Базель III пропонує інноваційний підхід при визначенні стандартів капіталу, складу і нормативних вимог до нього. Основні зміни в розрахунку капіталу (перший компонент Базель II) спрямовані на збільшення мінімальних вимог до капіталу і покращення його структури, зокрема до його складу включається:

- капітал 1-го рівня (Tier 1 Capital, T1), який складається з базового капіталу 1 рівня (Common Equity Tier 1, CET1) та додаткового капіталу 1 рівня (Additional Tier 1, AT1);

- капітал 2-го рівня (Tier 2 Capital, T2), який повинен складати не менше 2% величини ризиків.

Капітал 1 рівня (не менше 6% величини ризиків) необхідний для підтримки нормального функціонування банку і покриття втрат у момент їх виникнення. У складі капіталу 1 рівня повинен переважати базовий капітал 1 рівня (не менше 4,5%).

Капітал 2 рівня (Tier 2 Capital, T2) необхідний для забезпечення покриття витрат при ліквідації банку.

Базель III відмінняє обмеження стосовно величини капіталу 2-го рівня та скасовує поняття капіталу 3-го рівня. Для забезпечення збереження капіталу і нарощування адекватних "подушок безпеки" (буферів) понад мінімум, необхідний для покриття основних ризиків, які можуть бути використані у період стресів, в розрахунок капіталу Базель III додаються буфер консервації(2,5%) і антициклічний буферний капітал(до 2,5%). Їх створення та впровадження є складовою частиною процесу стратегічного планування капіталу банку і здійснюється за рахунок скорочення сум прибутку, які

спрямовуються на виплату дивідендів, бонусні виплати персоналу та викуп власних акцій.

5. Концепція комплексного підходу до стратегічного управління банківським капіталом передбачає глибоке вивчення об'єкта дослідження з усіх боків, встановлення як можна більшої кількості його стратегічних властивостей, зв'язків, стосунків. Таким чином визначений підхід дозволяє врахувати множинність аспектів, збалансувати та поєднати їх у сукупності для встановлення цілей розвитку банку.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>